ŞEDINŢA CONSILIULUI SUPERIOR AL FRONTULUI RENAŞTERII NAŢIONALE

— Expozeul d-lui Armand Călinescu, preşedintele consiliului de miniştri —

Luni, la ora 4 jum. d. a. s'au întrunit la Senat, sub preşedinţia d-lui prim ministru Armand Călinescu, asistat de d-nii: V. Vâlcovici, Silviu Dragomir şi N. Cornăţeanu, secretari generali, membrii consiliului superior al Frontului Renaşterii Naţionale.

Au participat toţi membrii guvernului, consilierii regali d-nii: A. Vaida Voevod, G. G. Mironescu, g-ral Văitoianu; d-nii generali Rusescu, Manu, Petre Georgescu, comandantul gărzilor naţionale; Mihail Ionescu, Rujinschi, Samsonovici, Ştefănescu-Amza; d-nii: C. Angelescu, Eugen Savu, I. D. Enescu, I. Gr. Perieţeanu, dr. G. Banu, C. Brăescu, Voicu Niţescu, ş. a.

Toţi membrii consiliului purtau uniforma Frontului.

Cuvântarea d-lui prim ministru Armand Călinescu

D. ARMAND CALINESCU, preşedintele consiliului, ministru de interne şi ad interim la apărarea naţională, deschizând şedinţa a rostit un pios omagiu memoriei I. P. S. Patriarh, luptătorului naţionalist Ion Suciu şi N. Maxim.

(Intreaga adunare, în picioare, păstrează câteva momente de reculegere).

D. V. VALCOVICI, secretar general al Frontului Renaşterii Naţionale, dă citire procesului verbal al şedinţei precedente, care se aprobă.

D. ARMAND CALINESCU, preşedintele consiliului, continuă:

Am ţinut să convoc consiliul Frontului pentru ca el să asculte lămuririle reprezentanţilor guvernului asupra situaţiunii generale a ţării.

De sigur, nu este vorba să fiţi asociaţi la vreo răspundere.

In ce priveşte responsabilitatea, în numele guvernului, pe care am onoarea să-l prezidez, declar că înţelegem să o asumăm noi întreagă în faţa Suveranului şi a ţării; în faţa ţării celei mari, care cântăreşte greutăţile pe liniile înalte şi obiective şi care nu judecă prin prisma rancunelor personale şi a intereselor meschine. (Aplauze).

ACŢIUNEA GUVERNULUI

Domnilor, care este această acţiune de guvern? In faţa căror probleme ne-am găsit noi?

In cuvântarea pe care am făcut-o la 27 Februarie, cu prilejul aniversării nouii Constituţiuni, am arătat pe larg activitatea desfăşurată în timp de un an pe toate tărâmurile vieţii de stat.

Intre acestea, situaţiunea internaţională se întunecă prin ivirea unor grave turburări în Cehoslovacia şi prin intervenţii militare din afară.

In deosebi, era un fapt care interesa de aproape România şi anume, mobilizarea armatei maghiare şi intrarea unei părţi din această armată în Rusia Subcarpatică, în scopul de a o anexa.

Domnilor, problema Rusiei subcarpatice nu se pune pentru prima oară. Această problemă se ridicase şi în toamna trecută. Guvernul român a fost sondat atunci dacă ar avea vreo obiecţiune de făcut, la o schimbare teritorială în acea regiune şi dacă ar vrea să participe la ea.

Fireşte că am dat atunci singurul răspuns conform cu îndatoririle noastre. România nu putea să fie de acord cu o atingere adusă unui stat amic şi aliat. (Aplauze). Cât pentru o participare la o asemenea acţiune, ea nici nu putea fi luată în considerare.

Am înţeles să dăm acestei atitudini a guvernului român o semnificaţie morală, nu numai pentru acel caz, dar pentru a caracteriza întreaga noastră concepţiune despre relaţiile internaţionale. (Aplauze, strigăte de „bravo"). Am voit să se ştie că România, atunci când închee alianţe, rămâne cu sinceritate şi lealitate credincioasă lor. (Aplauze). Astfel, integritatea teritorială a Cehoslovaciei a putut fi salvată atunci.

Când însă, în timpul din urmă, chestiunea s'a ridicat din nou, ea nu mai păstra acelaş aspect. Acţiunea centrifugală, desfăşurată în hotarele statului cehoslovac, implica ea însăşi renunţarea la orice sprijin dela ţările amice. De altminteri, dacă a existat un singur demers din acea parte, în timpul crizei, a fost acela al şefului statului subcarpatic, care ne cerea tocmai alipirea la statul român şi, prin urmare, renunţarea la independenţa sa. Fireşte, că România nu avea nici un interes să încorporeze un teritoriu locuit de o naţionalitate străină, de aceea nu s'a oprit un moment la ideea de a da curs cererii ce i se făcuse.

Aceasta nu ne putea împiedeca de a anunţa că, într'o regiune din vecinătatea graniţei noastre nordice, sunt şi interese româneşti.

In ce constau însă aceste interese şi cari era forma de satisfacere a lor, rămânea să stabilim ulterior.

Ungaria şi Ucraina Carpatică

Astfel, Ungaria nu a fost împiedecată de a intra cu trupele sale şi de a ocupa regiunea Subcarpatică. Guvernul dela Budapesta a întreprins o acţiune de alipire a unor teritorii locuite în cea mai mare parte de o naţionalitate străină. Prin această alipire, statul ungar şi-a schimbat aspectul său pur naţional. Fireşte, nu ne aparţine nouă să judecăm aceasta, ci ne mărginim să o constatăm. In orice caz, guvernul dela Budapesta nu a putut lipsi de a vedea în această împrejurare o atitudine de neutralitate amicală din partea României. Singura măsură pe care am luat-o a fost de a trimite în apropierea graniţei din Maramureş câteva unităţi militare, cu efective de pace, cu scopul de a proteja teritoriul naţional, de eventualele incursiuni din afară. Şi, trecerea prin acel loc a unui însemnat număr de refugiaţi, între cari cei mai mulţi în formaţiuni militare — care, în treacăt fie zis, au găsit o primire civilizată la noi — această trecere confirma precauţiunea ce am luat.

Cinci corpuri de armată la graniţa noastră

Cu toată atitudinea corectă observată de guvernul român însă, la 14 Martie suntem informaţi şi constatăm că armata ungară continuă cu intensitate mobilizarea şi că cinci corpuri sunt concentrate chiar la frontiera României, în dreptul Someşului şi al Mureşului.

Ce rost putea avea această masivă concentrare de foarţe, după ce Rusia Subcarpatică fusese ocupată fără nici o stânjenire din partea noastră? Ce se urmărea? Acţiunea din nord, prin însăşi natura ei, atitudinea agresivă a presei maghiare şi a postului de radio din Budapesta, concentrarea de numeroase trupe la graniţa României, toate erau de natură să inspire o legitimă îngrijorare.

Guvernul nostru nu se putea lăsa surprins de evenimente, de aceea el a luat imediat măsurile pe cari le-a socotit conforme cu interesele de siguranţă ale statului. (Aplauze îndelung repetate).

Astfel, în primul rând, a făcut cunoscut cancelariilor străine că suntem hotărîţi să ne apărăm fruntariile. (Aplauze). **Pentru integralitatea teritoriului ei, România se va bate împotriva oricui, cu toate puterile ei şi fără să stea să cântărească rezultatul luptei.** (Aplauze prelungite, strigăte de „bravo"). **Noi avem un patrimoniu sfânt, pe care înaintaşii noştri l-au creat; suntem datori să-l păstrăm cu orice sacrificiu.** (Aplauze).

Oricare ar fi rezultatul, istoria va înregistra hotărîrea noastră de viaţă independentă şi curajul nostru de a o apăra. (Aplauze). **Iată ce am spus.**

Dar, pentru ca această hotărîre să fie efectivă, am chemat sub arme mai multe contingente de rezervişti, completând astfel forţele necesare pentru siguranţa fruntariilor. Şi, atunci, domnilor, s'a întâmplat acel fenomen minunat, pe care de sigur, l-aţi văzut cu toţii: Ţara a răspuns cu un entuziasm impresionant la chemare. Oamenii au alergat în cazărmi din primele zile. Au venit de trei şi patru ori mai mulţi decât cei ce erau concentraţi (aplauze).

Această manifestare a poporului şi, în deosebi, a ţărănimii a constituit cea mai elocventă dovadă a sentimentului de mândrie naţională şi a forţei reale de care dispunem (aplauze).

In această manifestare am găsit noi şi semnul că politica de siguranţă şi de demnitate a guvernului era în spiritul însuşi al ţării.

Domnilor, pentru a vedea mai bine caracterul măsurilor noastre militare, trupele concentrate au fost ţinute la o zi de marş departe de frontieră, pe o zonă preventivă.

Am avut hotărîrea de a sta acolo, numai pentru apărarea ţării şi numai atât cât va exista o nesiguranţă din acea parte.

Convenţia cu Germania

Domnilor, daţi-mi voe să viu acum la o a doua chestiune ce a format obiectul acţiunei noastre de guvern şi asupra căreia socotesc necesar să dau unele lămuriri suplimentare.

Este vorba de încheerea recentă a convenţiei economice româno-germane.

In ce constă această convenţie? Dar, mai întâi, care este caracterul ei şi ce legături are cu ultimele evenimente internaţionale?

Domnilor, trebue să amintesc că negociaţiunile în această chestiune au început încă din luna Februarie, prin urmare la o epocă în care criza din Europa centrală nu isbucnise. Voiu adăuga chiar că aceste negociaţiuni fuseseră prevăzute din Noembrie trecut, când s'a semnat un prim acord de plăţi cu Germania. Prin urmare, iniţierea acestor negocieri şi cursul lor au avut un caracter absolut normal, privind reglementarea firească a schimbului de mărfuri între cele două ţări. Dacă ideea însăşi a convenţiei şi tratărei ei au fost independente de cursul evenimentelor politice, este evident, în schimb, că isbutirea negociaţiunilor a trebuit să aibe un efect favorabil asupra situaţiunii politicii generale

Cele două părţi contractante au ţinut să afirme expres la începutul convenţiei, că ele „urmăresc ţeluri pacifice". O asemenea declaraţiune nu poate să nu fie socotită ca o încercare de a asigura liniştea şi pacea în această parte a Europei. Dar, în afară de această declaraţie, tot cuprinsul convenţiunii are un caracter exclusiv economic. Iată, aşadar, un prim punct precizat.

Am cuzit punându-se în unele cercuri întrebarea, dacă în această împrejurare s'a asigurat independenţa economică a ţării.

In ce mă priveşte, domnilor, socotesc această întrebare legitimă. Mai mult chiar, vă declar că pe mine mă bucură.

De ce? Fiindcă, într'adevăr, această grije vădeşte vitalitatea naţiunii noastre, dorinţa ei de viaţă liberă în concertul statelor europene. Dar pot să liniştesc pe toată lumea. O asemenea problemă, a stirbirii independenţei noastre, nu s'a pus nici un moment măcar, şi nici nu se putea pune.

Ca şef al guvernului, vă închipuiţi uşor că nu aşi fi acceptat o asemenea discuţiune.

Şi mai ales nu aşi fi făcut-o eu, după ce un an am luptat pentru asigurarea ordinei interne şi pentru eliminarea formaţiunilor politice, care, prin acţiuni necugetate, ar fi primejduit această independenţă.

Aşi ruga, însă, ca lucrurile să nu fie judecate cu idei preconcepute şi nici sub obsesia unor legende interesate.

Noi am făcut un acord economic leal. Şi l'am făcut, fiindcă am găsit noi-înşine un interes. Am discutat, cum era firesc, pe un picior de egalitate şi am asigurat nevoile economiei noastre.

IN CE CONSTA ACORDUL

In ce constă acordul? România vinde în Germania din produsele sale agricole, forestiere şi miniere. Ea cumpără din Germania, în schimb, armament, maşini pentru echiparea industriilor si instalaţii de utilitate publică. Pentru ca acest schimb de mărfuri să fie mai întens, se prevăd colaborări tehnice şi financiare, care să ajute la desvoltarea producţiunii noastre. Asemenea colaborări existau deja în ţară, între factorii de producţiune şi capitalul altor state.

Daţi-mi voe să mă opresc un moment asupra înfruririi pe care o aştept, pentru economia românească, din acest acord. Mai întâiu, este neîndoios că agricultura va cunoaşte o înviorare. Prin încurajarea unor culturi noui şi prin asigurarea debuşeurilor se va ajunge la o ameliorare a repartiţiei actuale a culturilor şi la o sporire a rentabilităţii pământului. In ce priveşte exploatările forestiere, avem imense domenii pe cari, din lipsă de instalaţiuni, de căi de comunicaţie şi de capitaluri, nu le putem pune în valoare şi materialul lemnos se deperizează.

Prin concursul tehnic şi financiar, prevăzut în noul acord, se va putea ajunge la valorificarea unei însemnate bogăţii. Acelaş lucru se poate spune despre exploatările miniere. Prin crearea de zone libere, în vecinătatea porturilor noastre, se va ajunge la o intensificare a vieţii economice în aceste regiuni. Muncitorii vor găsi de lucru, materiile prime vor afla debuşeu apropiat, iar produsele industriale, ce vor intra în ţară din aceste zone, vor fi mai eftine, întrucât costul de producţiune va fi redus. De altfel, exemplele din alte ţări sunt concludente pentru a învedera însemnătatea acestor zone, care au fost urmărite de toţi economiştii noştri în trecut fără a isbuti.

Fireşte, domnilor, că pentru a realiza efectiv aceste foloase, va trebui să muncim şi să muncim serios. Avantagiile nu pot fi câştigate fără muncă. Şi, în prim rând va trebui să întocmim, cum spune d. profesor Iorga, un statut al economiei naţionale. Va trebui să întocmim un plan bine definit, pentru desvoltarea raţională şi metodică a agriculturii şi un plan pentru desvoltarea metodică şi raţională a industriei noastre. Activitatea viitoare pe terenul economic nu va putea fi lăsată la voia întâmplării, ea va trebui astfel planificată şi Guvernul va cere Consiliului Superior Economic să elaboreze de urgenţă, cu toată grija, aceste planuri.

In afară de partea economică, prin acordul româno-german se prevăd furnituri de armament şi aviaţie.

Un credit însemnat ne este asigurat în acest scop. Cu acest prilej am înlesnit şi efectuarea livrărilor de armament ce erau comandate la fabricile din Boemia.

CONDIŢIILE CONVENŢIEI

Dacă acesta este obiectul Convenţiunii, cari sunt condiţiile de executare a ei?

Mai întâiu, principiul de bază este păstrarea echilibrului schimburilor economice reciproce.

In al doilea rând, plăţile din Germania în România şi invers, se vor face pe baza vechiului acord de plăţi, iar cursul leului va rămâne neschimbat în raport cu marca.

In fine, în al treilea rând, ceeace ne-a preocupat a fost, ca prin această convenţiune să nu prejudiciem legăturile noastre comerciale cu celelalte state. România nu-şi poate limita schimbul de mărfuri la un singur stat. O asemenea situaţiune, în adevăr, ar avea consecinţe politice.

Ce este drept, nu s'a formulat niciodată de nicăeri o cerere de monopol. Dar, chiar fără o asemenea cerere, noi am ţinut să fie limpede exprimat, că noua Convenţiune nu poate stânjeni alte schimburi. Şi astfel, în primul articol am prevăzut expres: „planul economic va ţine seama de posibilităţile de desvoltare ale producţiunii române, de necesităţile interne româneşti şi de nevoile schimbului economic al României cu alte ţări".

Astfel libertatea noastră de acţiune este complect asigurată şi oferim oricând o Convenţiune, pe aceleaşi baze, oricărei alte ţări. De altfel, în acest moment, o comisiune pune la punct la Paris unele aranjamente economice cu Franţa şi o comisie de experţi englezi este anunţată la Bucureşti.

Astfel, domnilor, în aceste grele împrejurări, cele mai grele pe care le-a cunoscut ţara în ultimii 25 ani, guvernul are conştiinţa de a-şi fi îndeplinit datoria. El a isbutit în acţiunea ce-şi propusese şi a isbutit să salvgardeze interesele ţării.

Cuvântarea d-lui ministru Gr. Gafencu

D. Gr. Gafencu, ministrul afacerilor străine, a făcut o expunere asupra evenimentelor politice de ordin extern care au precedat ultima criză din Europa Centrală.

Ne-am străduit în această perioadă — a spus d-sa — printr'o politică liniştită şi cumpătată, să arătăm că suntem gata, fără a ne lepăda nici de credinţele, nici de prietenii noştri, să statornicim dela stat la stat, cu orice putere care ne-ar întinde mâna raporturi fireşti şi leale, pe temeiul realităţilor economice şi geografice

Mă gândesc firește, înainte de toate, la lămuririle ce erau necesare între noi şi Reichul german a cărui poziţie tot mai întinsă pe Dunăre, capătă şi pentru noi o însemnătate tot mai mare. Intrarea Germaniei în Comisiunea Europeană a Dunării alături de celelalte Mari Puteri, Franţa, Anglia şi Italia şi de ţara noastră, şi încheierea Acordului Economic, sunt în bună parte roadele unei politici bine chibzuite şi trebuincioase de destindere şi de lămurire.

Mă gândesc însă şi la celelalte Mari Puteri de care ne leagă vechi şi credincioase simţiminte, — la Franţa prietena noastră de totdeauna, de care ne va uni peste câteva zile, consfinţind atâtea amintiri şi simţiminte comune, un Acord cultural, la Anglia a cărei autoritate în lume chezăşuieşte atât de trebuincioasul echilibru de forţe, la energiile tinere şi la avântul creator al Italiei spre care se îndreaptă neîncetat atâtea simpatii româneşti.

Mă gândesc şi la vecina noastră Rusia sovietică, cu care întreţinem de atâţia ani raporturi de bună vecinătate.

Criza care s'a deslănţuit în Europa Centrală, ne-a găsit în urma acestei strânse acţiuni diplomatice, într'o situaţie consolidată; *negocierile economice cu Germania erau începute, legăturile cu aliaţii vecini erau întărite, primejdia unei presiuni asupra hotarelor noastre era mult slăbită.*

Fireşte: guvernul a luat măsurile militare necesare pentru a garanta siguranţa ţării în zile când la hotarele noastre se desfăşurau lupte şi se făceau mobilizări de trupe.

Se cuvine să amintesc cu acest prilej politica noastră faţă de mobilizarea armatei maghiare şi faţă de ocuparea Rusiei Subcarpatice.

Vă amintesc, d-lor, că România a respins în toamna trecută propunerea care i-a fost făcută de Polonia, de a consimţi la deslipirea Rusiei Subcarpatice de Cehoslovacia. România a ţinut prin această atitudine să-şi dovedească până la capăt lealitatea faţă de un aliat. Ea voia deasemeni să păstreze o cale deschisă spre Praga şi spre Apus.

Arbitrajul dela Viena, împărţind vechiul ţinut rutean între Ungaria şi Statul autonom al Rusiei sau Ukrainei Subcarpatice, a tăiat singura cale de comunicaţie care ajungea până la noi, în trei locuri. Statul autonom nu mai avea pentru noi nici înţelesul unei îndatoriri politice, nici însemnătatea unei legături de comunicaţie. Pentru a vădi o atitudine prietenească faţă de Polonia şi înţelegătoare faţă de Ungaria, care doreau o graniţă comună, ne-am desinteresat de această problemă. Şi nu am ascuns nimănui această desinteresare.

Iată dece când trupele maghiare în urma fărămiţării Statului cehoslovac, au intrat în Rusia Subcarpatică, ele nu au intrat „împotriva" voinţei noastre.

Mare ne-a fost mirarea, când am aflat că în discursul său în faţa comisiei afacerilor străine, contele Csaky printre unele lucruri bune a lăsat să se înţeleagă că atitudinea României nu a putut fi ţinută în frâu decât prin straşnica d-sale energie..... (exclamări).

Nu voi urma pe d. Csaky pe calea unui schimb de cuvinte care nu conving şi nu sperie pe nimeni. Urmărim întărirea la hotare a păcii între popoare.

Fireşte, urmărim calea noastră fără nici o slăbiciune. Vecinii noştri au trecut prin zile de îngrijorare şi de nervozitate. In faţa mobilizării maghiare, care ajunsese în unele locuri chiar la hotarele noastre, am ridicat liniştiţi şi fermi zidul trupelor noastre concentrate. Dacă şi când Ungaria va demobiliza, vom slăbi şi noi în aceiaşi măsură măsurile noastre militare. Orice retragere dela hotar a trupelor din faţă, — mi se spune că asemenea dislocări au şi început — va fi urmată la noi de măsuri asemănătoare. Nu vom ridica nici o greutate în calea unei grabnice înţelegeri leale şi de bună credinţă.

In timp ce se desfăşurau aceste întâmplări am ajuns la încheierea negocierilor economice româno-germane.

D. preşedinte al consiliului a făcut o limpede şi amănunţită expunere a acordului semnat acum câteva zile. Nu voi reveni asupra cuprinsului acestui acord, care a fost de aproape cercetat de atâţia vrednici specialişti.

Cuvântarea d-lui Al. Vaida-Voevod

D. Al. Vaida-Voevod, consilier regal, evocă trecutul de glorie al neamului românesc, în legătură cu unirea Principatelor şi mai târziu cu unirea tuturor românilor.

Au venit zilele de astăzi, — a continuat d-sa. In ce a constat idealul naţional? In râvna de a acapara ceva ce aparţinea altora? In râvna de a exercita o exploatare nelegală în contra unor popoare asuprite?

Nu, domnilor, idealul românesc a fost totdeauna: libertate pentru întreaga naţie românească, dar libertate şi pentru minoritarii cari au fost în graniţele noastre (aplauze).

Şi acum, ce vedem în jurul nostru?

Vedem râvna şi tendinţa în vecini de a asupri popoare alogene, vedem că, pe când la noi s'a făcut reforma agrară, acolo e încă discuţie, dacă să se facă, e discuţie dacă dela aceea cărora state străine le-au dat, cu toate că nu erau de naţia lor, să li se ia. Apoi vedem că este tendinţa de a susţine un spirit medieval, mai departe. Şi vedem râvna de a se apropia şi de hotarele noastre, desigur iar cu gândul ca să poată fi sporit poporul de iobagi, fără deosebire de naţionalitate. (Vii şi prelungite aplauze).

Felul cum s'a prezentat întregul popor al acestei ţări la prima chemare, nu de mobilizare— mobilizarea este altceva — ci de concentrare, mă face să întreb, privind istoria armatelor, în care ţară din lume, în care epocă, a sărit poporul întreg, naţiunea întreagă ca un singur om, ca să-şi facă datoria?

Această mobilizare spontană a mulţimilor a fost dovedirea că fiecare dintre noi avem ce apăra, fiecare ţinem la vatra care este a noastră, pentru veci, şi suntem gata cu mic cu mare să aducem suprema jertfă pentru salvarea patrimoniului nostru. (Aplauze prelungite).

S'a discutat despre conventia cu Germania.

Nu este rolul meu aci să intru în detalii.

Se cuvine, ca să aduc prinos de mulţumire, desigur, în numele dv. al tuturor, Aceluia asupra cărula erau îndreptate privirile noastre, pentrucă disciplinaţi cum suntem toţi, am zis: noi nu putem discuta, noi acceptăm ca suprem arbitru pe Majestatea Sa, (aplauze prelungite. Intreaga adunare aplaudă în picioare, strigând: Trăiască Regele!) Ceace Dânsul va hotări, bine va hotări. Şi mai bine la rău, dar solidari, decât experienţă de ocoşeală, de cârcoteală şi lipsă de solidaritate. (Aplauze).

Cifra şi structura noului buget

Expunerea d-lui ministru al finanţelor Mitiţă Constantinescu

In cadrul acestei şedinţe a vorbit apoi d. ministru al finanţelor, Mitiţă Constantinescu, d-sa făcând o expunere asupra economiei BUGETULUI STATULUI pe exerciţiul viitor 1939/40.

D-sa a subliniat că încheierea exerciţiului bugetar pe anul 1938/39 şi *întocmirea bugetului pentru exerciţiul viitor 1939/40, se desăvârşesc în condiţiuni cu totul speciale*, aş putea spune excepţionale, stăruind apoi în termenii următori:

Prin eforturi de hotărîtă şi prevăzătoare politică bugetară, dusă în cursul acestor luni de vicisitudini şi surprize, — operaţiunile de încheiere ale exerciţiului în curs vor fi desăvârşite la timp, iar bugetul pe 1938/939 se va finaliza cel puţin cu un perfect şi real echilibru.

FACTURA NOULUI BUGET

Cifra globală a bugetului ordinar pe anul 1939/940 care se ridică la 32.229 mil. lei şi reprezintă faţă de cifra globală a bugetului pe 1938/39, de 30.550 mil. lei, un spor aparent de 1.679 mil. lei.

Pentru a face comparabile bugetele din 1938/39 şi 1939/40, dacă transpunem cifra bugetului pe 1938/39 la structura bugetului pe 1939/40, eliminând din creditele bugetare acele cheltueli care nu vor mai apare în bugetul exerciţiului 1939/40, şi anume:

Credite pentru alimentarea F. A. N. 1.200 mil. lei; diminuarea creanţelor de plată din exerciţii închise 100 mil. lei şi diminuarea cheltuielilor trecute asupra fondurilor speciale de 38 mil. lei, care adunate dau suma de 1.338 mil. lei şi adăugăm această sumă la sporul aparent de cheltueli ce relese din compararea cifrelor bugetelor 1938/39 şi 1939/40 1.679 mil. lei, se obţine astfel un total de 3.017 mil. lei, care **reprezintă plusul real de cheltuieli în bugetul 1939/40 faţă de bugetul 1938/39.**

Bugetul general al Statului se prezintă astăzi ca o unitate cu 4 subdiviziuni: bugetul ordinar, bugetul fondurilor speciale, bugetul Fondului apărării naţionale şi acela al Fondului aerului şi marinei.

APARAREA FINANTELOR PRIVATE

A doua caracteristică generală ce se desprinde din însăşi concepţia ce-i stă la temelie, **este principiul fundamental de a se inaugura o bună şi eficientă politică bugetară, începând a se face o bună şi rodnică politică a finanţelor private. Numai organizând, apărând şi încurajând formaţiunea şi activitatea finanţelor private vom putea avea bune finanţe publice şi eficiente bugete.**

Dacă din punct de vedere al formei şi concepţiei de politică generală bugetară acestea sunt caracteristicile, din punct de vedere al structurii intrinseci, al substanţei şi obiectivelor de atins, bugetul pe 1939-40 prezintă o primă şi fundamentală caracteristică anume: **sforţările importante şi excepţionale ce se fac pentru apărarea naţională.**

Am îndrumat străduinţele noastre de înzestrare în cadrul bugetului 1939-1940, **prin masivele sporuri alocate acestui scop de lei 4.386 milioane, care reprezintă 80,5% din sporurile globale ale bugetelor pe 1939-1940, de lei 5.287 milioane**

Precum s'a putut constata, nici o nouă sarcină fiscală nu este cerută pentru acoperirea cheltuielilor cu caracter administrativ general din buget; pentru acoperirea lor am realizat veniturile noi în afară de orice sforţare fiscală nouă, în valoare de 2.002 milioane lei. Cu această sumă nu numai că s'au acoperit toate sporurile de cheltueli cu caracter general administrativ, în sumă de lei 901 milioane, dar prisosul acestor venituri a fost afectat la complecta acoperire necesară sporului de cheltueli pentru armată, în sumă de lei 1.375 milioane din bugetul ordinar pe exerciţiul 1939-40, rămânând deci numai o diferenţă de lei 274 milioane din necesităţile superioare ale armatei, de a acoperi cu sforţări de venituri noi din partea contribuabililor la bugetul ordinar, şi numai de lei 1.810 milioane, la bugetul Fondului apărării naţionale, având în vedere că şi la acest buget s'au prevăzut venituri în valoare de lei 460 milioane, ce nu constituesc nici o jertfă nouă de impunere.

Astfel fiind, se constată că cifra veniturilor noi create fără o nouă sarcină cerută contribuabililor, în valoare de 2.462 milioane lei, reprezintă mai mult de 50% din totalul sforţărilor de lei 4.386 milioane, făcute pentru apărarea naţională.

Veniturile negrevate

Apoi, am eliminat dela oricare nouă impunere articolele de mare consum alimentar al massei populaţiei româneşti, precum şi veniturile mici ale acestei populaţii.

Pe baza acestor principii de politică bugetară şi de echitate socială **am eliminat dela orice efort suplimentar clădirile asupra cărora am socotit că sarcina fiscală actuală reprezintă maximum; am apărat de orice nouă impunere salariile, pensiile, făina, zahărul, sarea, tutunul, bumbacul, uleiurile vegetale, petrolul lampant, şi, în genere, toate produsele de consum popular; deasemenea, am apărat articolele de prima necesitate, nesporind actuala taxă de cifra de afaceri, spre a nu se îngreuna astfel existenţa, şi a nu se scumpi viaţa marilor masse populare consumatoare, iar în acelaş timp, pentru a nu se stânjeni tendinţa de desvoltare a puterii de cumpărare a populaţiei.**

Subliniem, în sfârşit, că, la materia impozabilă astfel aleasă, am aplicat cote absolut minimale de impunere nouă.

APARAREA ŞI INTARIREA MONETEI NAŢIONALE

Acest buget îşi găseşte în sine însuş puterea sa de echilibru. **Sporurile de venituri cu care se acoperă sporul de cheltueli nu provin din resurse de natură să atingă situaţia monetei noastre, nu provin din resurse care s'ar întemeia pe o alterare a monetei naţionale, sau pe expediente inflaţioniste.**

Dimpotrivă, felul cum şi bugetul pe 1939/40 este echilibrat în structura sa, sănătoasă şi robustă, reală şi aşezată pe temeiuri solide, constitue o pavăză de apărare a monetei şi de întărire a ei, contribuind astfel, la confirmarea şi consolidarea bunei reputaţiuni şi marei încrederi de care se bucură finanţele noastre publice, atât în ţară cât şi peste hotare.

BUGETUL FONDULUI NAŢIONAL AL AVIAŢIEI ŞI AL FONDULUI NAŢIONAL AL MARINEI

Insumează la venituri un total de 1.704 milioane lei provenind din vărsămintele Casei timbrului aviaţiei şi altor venituri pentru înzestrarea aviaţiei şi marinei.

Faţă de bugetul corespunzător al exerciţiului trecut, care însuma 1.182,2 milioane lei, prezintă un spor de 521,8 milioane lei. Pentru acoperirea acestui spor, nu s'a introdus nici o sarcină fiscală nouă, el fiind în întregime acoperit prin contribuţiile fixate încă în cursul exerciţiului trecut pentru înzestrarea marinei, a apărării antiaeriene şi a aviaţiei civile. Prevederile la cheltueli, pentru acest buget, au fost făcute ţinându-se seama de nevoile aviaţiei militare, ale aviaţiei civile, ale apărării antiaerene şi ale marinei.

BUGETUL FONDURILOR SPECIALE

Acest buget, care apare pentru prima oară ca buget anexă la bugetul ordinar, înseamnă un pas important pe calea deja începută a ameliorării gospodăririi acestor fonduri, care, deşi existau integral ca venituri şi cheltueli, totuşi scăpau dela o mai desăvârşită priveghere, la care sunt supuse atât cheltuelile cât şi veniturile ordinare.

Bugetul fondurilor speciale cuprinde fondurile speciale existente până în prezent, precum şi unele venituri defalcate dela ministere, (cheltuelile fiind egale cu veniturile), în sumă totală de lei 1.435.7 milioane.

BUGETUL REGIILOR ŞI INSTITUTIILOR AUTONOME

Şi acest buget este pentru prima oară concentrat şi încadrat în unitatea bugetară în vederea unei mai uniforme şi omogene administrări şi gestiuni în conformitate cu normele de supraveghere bugetară, fără ca prin aceasta să se stânjenească elasticitatea şi activitatea lor specială comercială.

La *venituri* toate aceste regii însumează cifra globală de 43.294 milioane, iar la *cheltueli* aceiaşi sumă.

Degrevări şi uşurări

Paralel cu preocupările noastre de a satisface, cât mai mult cu putinţă, marile necesităţi de Stat ale clipelor de faţă, ne-am gândit şi la unele uşurări ce trebue să aducem vieţii economice şi pieţei interne a capitalurilor noastre.

Iată de ce subliniez cu toată importanta sa, principiul care prezidează la concepţia politicii noastre financiare, anume: *pentru a avea bune finanţe publice, este indispensabil a avea bune finanţe private.*

In virtutea acestui principiu primordial, am căutat totdeauna şi vom stărui în toate împrejurările, să încurajem formaţiunea capitalurilor private şi să le ajutăm în procesul lor de fecundare a economiei naţionale; să sprijinim instituţiunile de credit în activitatea lor folositoare circuitului de colectare a disponibilităţilor de pe piaţă şi apoi de alimentare a vieţii cu mijloacele necesare activităţilor economice; să înlesnim circulaţia şi repartiţia disponibilităţilor pieţii pentru toate necesităţile de creiaţiune ale economiei naţionale.

Prin aceste prevederi de cheltueli, se va putea înfăptui politica foarte înţeleaptă a guvernului, formulată la dorinţa M. S. Regelui, de a se aduce în acelaş timp cu o bună înzestrare în armament şi o simţitoare ameliorare a hranei ostaşului, precum şi situaţiei materiale a ofiţerilor şi subofiţerilor.

Veniturile pe exerciţiul 1939-40

La stabilirea veniturilor bugetare pe exerciţiul 1939/40, a trebuit să ţinem seama, pe de o parte de unele modificări de structură ce vor interveni în bugetul acestui exerciţiu faţă de bugetul 1938/39, iar, pe de alta, de repercusiunile probabile ale conjuncturii economice asupra încasărilor la bugetul 1938/39.

In consecinţă, în ipoteza că sistemul actual de venituri ar rămâne neschimbat şi ţinând seama de modificările structurale aduse bugetului, veniturile pe anul 1939/40 ar fi de 29.212 mil. lei, la care se mai adaogă suma de 3.027 mil. lei ce urmează să fie acoperită prin noi resurse.

La realizarea acestor noi resurse, am fost călăuziţi de următoarele principii:

a) în primul rând, *nu creiem nici o sarcină fiscală nouă pentru acoperirea de cheltuieli administrative civile; acestea trebuesc acoperite cu venituri noui de altă natură, căci numai pentru necesităţile superioare de apărare naţională este legitim a se cere ţării noi jertfe, iar nu şi pentru cheltuielile civile administrative.*

Călăuziţi de acest principiu fundamental, am putut realiza venituri noi, care nu reprezintă noi sarcini pentru contribuabili, în sumă de 2.002 milioane lei.

In rezumat, *din tot sporul de cheltuieli pentru necesităţile directe sau indirecte ale armatei de 2.116 milioane lei — care ar fi fost legitim să fie acoperit prin noi sacrificii cerute ţării— numai 1.015 milioane lei au fost acoperite prin noi sarcini, tot restul reprezentând amenajări şi o mai bună administrare a impozitelor sau o mai bună gestiune şi o mai bună gospodărie la regiile Statului.*

In ceeace priveşte veniturile noi provenind din reportări de impozite şi armonizări de cote, în valoare de lei 1.015 milioane, specificăm că ele constau:

a) **în reportarea cu majorare de 20% a impozitelor comercial şi industrial, profesional şi supra cota numai la impozitele cu debite, reportări ce ne-au fost cerute chiar de categoriile respective de contribuabili, pentru a fi dispensaţi de cheltuelile şi pierderile de timp ce decurg din procedura de impunere trecută prin filiera tuturor gradelor de jurisdicţiune fiscală.**

b) **în armonizarea de cote, cu majorare de 2% la impozitul pe valori mobiliare cota principală precum şi la acţiunile nominative; majorarea cotei la cifra de afaceri listele C şi D şi majorarea la timbru pe facturi şi la impozitul proporţional pe transmisiunile imobiliare.**

Acesta a fost evaluat pe exerciţiul 1939/40 la 6.000 milioane lei, adică cu 2.000 milioane lei majorare peste cifra evaluărilor anului precedent.

Din toate veniturile noui realizate şi consacrate în mod exclusiv pentru acoperirea sporului de necesităţi ale Fondului apărării naţionale, în sumă totală de 2.270 milioane lei, numai pentru 1.810 milioane lei a trebuit să facem apel la noi contribuţiuni ale colectivităţii naţionale, căci pentru 460 milioane lei s'au creiat venituri care nu reprezintă nici o nouă jertfă.

*

Şedinţa s'a ridicat la ora 7 seara.

Membrii consiliului superior al Frontului Renaşterii Naţionale au luat masa seara, la restaurantul Continental.

D. Eftimie Gherman, ca reprezentant al muncitorimii în Consiliul Superior Naţional, a făcut următoarea declaraţie la masa comună a fruntaşilor „Frontului Renaşterii Naţionale":

Muncitorimea română, deşi adânc pacifistă, ţine să declare, în aceste momente, că ea face corp solidar cu natia întreagă pentru apărarea unor hotare care sunt hotarele neamului, ale dreptului şi ale libertăţii. In semn concret de solidarizare, muncitorimea română a hotărît ca să lucreze în toate uzinile de armament si în toate fabricile, care lucrează pentru apărarea naţională cu două ore în plus pe zi. Această contribuţie este voluntară. Ea nu ne-a fost dictată decât de convingerea că muncitorimea nu-şi poate apăra idealurile, libertăţile şi viaţa decât apărând libertatea şi viaţa ţării.

Deasemenea, muncitorimea îşi îndreaptă în aceste clipe gândul spre primul cetăţean al ţării, Regele Carol al II-lea, care a ştiut la răscrucea destinelor noastre să ne îndrumeze pe calea libertăţii şi a apărării celor mai sfinte derpturi naţionale. Regele Carol al II-lea este pentru muncitorimea română un simbol de luptă şi de raliere în aceste clipe când solidaritatea trebue să fie comandamentul tuturor claselor sociale, răspunzătoare de aportul moral pe care sunt capabile să-l aducă pe altarul jertfei comune.

Deasemenea, gândul nostru se îndreaptă spre primul sfetnic al Tronului, d. prim ministru Armand Călinescu, care cu intuiţia politică a adevăratului om de Stat, cu un cur